

УДК
7.05:687.016:
687.03:502.17
4.1

МАРІАННА ДВЕРНИЦЬКА
Харківський фаховий коледж технологій та дизайну,
Україна

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІКИ UPCYCLING В СТВОРЕННІ КОЛЕКЦІЇ ОДЯГУ

Мета. Метою дослідження є розробка колекції сучасного одягу з використанням техніки «upcycling».

Ключові слова: колекція одягу, upcycling, екологічна мода, джинси.

Постановка завдання. Визначення та аналіз сучасних тенденцій моди колекцій світових брендів з використанням техніки «upcycling» і застосування її в проектуванні колекції одягу.

Методи досліджень. Методами дослідження є соціологічний, аналітичний, об'єктивне спостереження, системно-структурний аналіз, метод порівняння. Об'єктом дослідження обрано процес проектування та виготовлення колекції жіночого одягу з вторинним використанням одягу.

Результати досліджень. Як відомо, fashion-індустрія – чи не головний у світі забруднювач навколишнього середовища. Щороку у світі купується 56 млн тонн текстилю і до 2030 року ця цифра зросте до 93 млн тонн. При цьому, щорічно 20% всього одягу потрапляє на звалище – саме такою є невтішна статистика.

На Конференції ООН зі зміни клімату COP 24 представники індустрії моди, міжнародні виробники модних речей і аксесуарів підписали Хартію модної індустрії за збереження клімату. Серед них – Burberry, H&M, Esprit, Guess, Gap, Hugo Boss, Adidas, Levi Strauss & Co, Mammut Sports Group AG, PVH Corp. і Puma.

Документ створено на основі Паризької угоди ООН з клімату і його мета – виконання зобов'язань зі скорочення вуглецевого сліду всією індустрією моди на 30% до 2030 року та досягнення повної вуглецевої нейтральності до 2050 року. Йдеться про перегляд усіх етапів в ланцюжку виробництва, збуту і переробки модної продукції. Зокрема, про необхідність використання альтернативних еко-матеріалів і чистого транспорту, продовження життя виробів, підвищення грамотності споживачів тощо.

Основна мета – дати нове життя старим речам, які втратили свій зовнішній вигляд або вийшли з моди. Суть у тому, щоб повторно використовувати наявні матеріали, не роблячи нові.

Сьогодні дизайнери частіше орієнтуються на sustainable fashion — або свідому, екологічну моду. Вона базується на трьох принципах:

- reducing (дбайливе використання ресурсів);
- recycling (переробка тканин чи речей і виготовлення з них нових);
- upcycling (повторне використання готових речей).

Сьогодні «upcycling» (апсайклінг) поширений в усьому світі. Так, одяг, вироблений способом перероблення старих речей, уже з'явився в колекціях знаменитих світових та українських брендів. Найчастіше він зустрічається в екологічно налаштованих дизайнерів і у світі високої моди (рис.1). Багато популярних брендів підтримують ідеї апсайклінгу в одязі. Такі бренди як Balenciaga, Marni, Etro (одяг зі шматочків «старих» речей та тканин за допомогою техніки клаптикового шиття - печворк, Coach експериментують із повторним використанням матеріалів, бренд Ksenia Schneider використовує вінтажний джинс тощо.



Рис. 1. Використання техніки upcycling в дизайнерських колекціях

За останні 10 років зросла кількість усвідомлених споживачів, які замислюються над питаннями: як одяг, який я ношу, впливає на навколишнє середовище? Як, де й з яких тканин бренди створюють різні речі мого гардероба?

Альтернативою купівлі нового одягу найчастіше стає upcycling – це один зі способів дати нове життя речам, які втратили свій зовнішній вигляд, і звернути увагу на проблему надмірного споживання й перевиробництва. Техніка upcycling надихнула на створення колекції MODIFICATION (рис. 2). Колекція складається з комплектів жіночого одягу та аксесуарів, які створені з переробленого одягу.

Переробка одягу – це трудомісткий процес, який включає в себе підготовку старого одягу для виготовлення нових речей. За основу було

обрано джинс, який найчастіше використовується при створенні виробів у техніці *upcycling*.



Рис. 2. Колекція **MODIFICATION**

Також в колекції застосовані бавовняні, штучні тканини та трикотажні полотна. У деяких моделях застосовано техніку «печворк». *Upcycling* також творчий та цікавий процес, який розвиває уяву, навчає фантазувати, творчо мислити, відчувати розмаїття світу. Адже придумати як саме можна використовувати речі і здійснити таке перероблення – може бути не менш захопливо, ніж шиття з нуля. У деякій мірі це ще економічно доцільно. Переробити наявну річ часто дешевше, ніж купити нову або зшити її з нуля.

Висновок. Проаналізовано напрямок моди на основі колекцій відомих світових та українських брендів, що застосовують метод переробки (вторинного використання) одягу та текстильних матеріалів. Виявлено переваги цього напрямку в творчому, практичному, організаційному та освітньому аспектах. Техніка *upcycling* дуже поширена та актуальна в сучасному проектуванні одягу, вона об'єднує між собою різні напрями та прийоми в мистецтві костюма. Одяг та речі, виконані в цій техніці, унікальні, неповторні. Зі спрямованістю сучасної суспільної свідомості на турботу про екологію ця техніка стає помітним трендом. Крім інших плюсів, *upcycling* – це модно!

Література

1. ESPRIT. UKRAINE: <https://d-fashion.com.ua/a/articles>
2. VOGUE UA. URL: https://vogue.ua/article/fashion/brend/soznatel'naya-moda-poukrainski.html?fbclid=IwAR16NwBDwNRRQfseSGPU0gUH0mYN3Wo5_tjRdEcCqMwl0H3DeD DxoBLNyQk
3. [http://arts-series-*knukim*.pp.ua/article/view/269635](http://arts-series-<i>knukim</i>.pp.ua/article/view/269635)
4. Рубрика [http:// rubrika.com/upcycling](http://rubrika.com/upcycling)